

Obec Ledce

Ledce č.p. 120, 294 47 Ledce u Mladé Boleslavi, IČ: 00238180
tel.: 326 380 128, e-mail: obec.ledce@quick.cz

Ledce dne 25.5.2015
č.j.: OÚ/DZ-92/2015

<p>Krajský úřad Středočeského kraje odbor životního prostředí a zemědělství Zborovská 11 150 21 Praha 5</p>

K Vašemu č.j.: 069613/2015/KUSK

Vyjádření účastníka řízení k žádosti spol. REALSTAV MB spol. s r.o. o povolení výjimky ze zákazů u zvláště chráněných živočichů

Dne 12.5.2015 bylo obci Ledce jako účastníku řízení doručeno Krajským úřadem Středočeského kraje, odborem životního prostředí a zemědělství, oznámení o zahájení řízení o žádosti spol. REALSTAV MB spol. s r.o., IČO: 25685210, se sídlem: Klaudiánova 124, 293 01 Mladá Boleslav, o udělení výjimky z ochranných podmínek zvláště chráněných živočichů v rámci rekultivace dobývacího prostoru v Ledcích u Mladé Boleslavi.

Obec Ledce, se sídlem: Ledce č.p. 120, 294 47 Ledce u Mladé Boleslavi, IČO: 00238180, zastoupena starostou obce p. Josefem Kellerem, v souladu s ust. § 36 odst. 1) a 2) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění (dále jen „správní řád“), tímto

vyjadřuje zásadní nesouhlas

s udělením výjimky ze zákazů škodlivých zásahů do přirozeného vývoje zvláště chráněných živočichů v rámci rekultivace dobývacího prostoru po těžbě štěrkopísku na pozemcích p.č. 677/6, p.č. 677/7 a p.č. 677/8 a části pozemku p.č. 677/12 v k.ú. Ledce u Mladé Boleslavi a snahou o „rekultivaci“ prostoru bývalé pískovny jejím zavezením ve smyslu výše uvedené žádosti,

a to z následujících důvodů:

1. K rekultivaci prostoru bývalé pískovny by mělo dojít po více než padesáti letech po skončení těžby štěrkopísku, tedy za situace, kdy si příroda - v minulosti znehodnocená dobývací činností - již sama svou energií a svými silami vytvořila nové prostředí, v němž se samovolně bez zásahu člověka daří jak rostlinstvu, tak živočichům. O tom svědčí mimo jiné skutečnost, že uvedenou oblast osídlily četné živočišné druhy – mezi jinými rovněž zvláště chráněné, a to dokonce i silně a kriticky ohrožené.
2. Pro udělení výjimky není zákonný důvod ve smyslu ust. § 56 odst. 1) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“), neboť zavezení bývalého dobývacího prostoru nezávadnými zeminami

a certifikovanými stavebními materiály (jejichž polotovarem je popílkový stabilizát) nelze považovat za veřejný zájem, který převažuje nad zájmem ochrany přírody (navíc je zásadní otázkou, zda v případě záměru rekultivace jde vůbec o veřejný zájem jako takový), a není ani v zájmu ochrany přírody tak, jak to předpokládá citované ustanovení zákona o ochraně přírody a krajiny. Naopak uvedený záměr dle názoru obce Ledce předmět ochrany přírody a krajiny významně poškozuje. Záměr žadatele nenaplnuje ani jednu zákonných podmínek pro udělení výjimky uvedených v ust. § 56 odst. 2) zákona o ochraně přírody a krajiny.

3. Žádost žadatele směřuje k poskytnutí „dočasné“ výjimky na dobu pěti let (od udělení výjimky). Záměr žadatele „rekultivovat“ bývalou pískovnu má být proveden na základě nájemní smlouvy s vlastníkem dotčených pozemků, která je uzavřena „na dobu určitou 5 let od podpisu této smlouvy“ (viz ust. čl. IV. odst. 2/ Smlouvy o nájmu nemovitosti, uzavřené dne 12.12.2011 mezi vlastníkem dotčených pozemků a žadatelem). Žadatel tak má právní vztah k dotčeným pozemkům pouze do 12.12.2016, nikoliv po dobu, na niž požaduje poskytnout výjimku ze zákazů škodlivých zásahů do přirozeného vývoje zvláště chráněných živočichů.
4. Žadatel požaduje poskytnout výjimku, tj. prolomit zákonné podmínky ochrany zvláště chráněných živočichů u celkem o osmnácti (18) druhů ohrožených živočichů – z toho jde o tři (3) druhy kriticky ohrožené, deset (10) druhů silně ohrožených a pět (5) druhů ohrožených, což je nikoliv nevýznamná populace živočichů, kteří si za dobu od ukončení těžby štěrkopísků v dané oblasti společně s dalšími živočišnými i rostlinnými druhy spontánní cestou vytvořili nové přirozené prostředí pro život. Lze důvodně předpokládat, že v důsledku prací při případné „rekultivaci“ v uvedené lokalitě dojde k nevratným negativním zásahům do přirozeného biotopu zvláště chráněných živočichů (a nejenom jich) a k dalšímu poškození životního prostředí.
5. K některým chráněným druhům živočichů, jichž by se výjimka měla dotknout, uvádíme:
 - Ropucha krátkonohá (*Bufo calamita*) je naší nejvzácnější žábou, která v posledních desetiletích vymizela z mnoha lokalit a nyní žije jen v několika izolovaných populacích v Čechách. Vzhledem k tomu, že lokality v ČR se nacházejí na hranici areálu, je zde druh zvláště citlivý na veškeré negativní vlivy. Proto je nutné chránit před poškozením jakoukoliv lokalitu, kde se vyskytuje. Zároveň Ministerstvo životního prostředí České republiky prostřednictvím Agentury ochrany přírody a krajiny České republiky připravuje pro tento druh záchranný program, z čehož vyplývá, že i stát si uvědomuje potřebu záchrany a přísné ochrany tohoto druhu. Jak je uvedeno v Biologickém průzkumu na pozemcích p.č. 677/6, 677/7, 677/8 a část pozemku 677/12 v k.ú. Ledce u Mladé Boleslavi, vypracovaném spol. JUROS, s.r.o., ze dne 28.1.2015, předloženém žadatelem spolu se žádostí (dále jen „Biologický průzkum“) bude se v tomto případě jednat o trvalé a definitivní ovlivnění současných biotopů obojživelníků. Z Biologického průzkumu současně vyplývá, že záměr žadatele významně ovlivní jedince i místní populace, a to jak ve fázi příprav, tak i ve fázi provozu a i po ukončení záměru, kdy dojde k terénním změnám a ke změnám současných vhodných podmínek pro výskyt těchto druhů. Z tohoto důvodu nelze udělit pro tento druh výjimku ze zákona o ochraně přírody a krajiny. Kromě toho, že je tento druh zařazen do kategorie zákonné ochrany jako kriticky ohrožený druh, je též zařazen na červený seznam ČR i IUCN a chráněn Bernskou úmlouvou.
 - Skokan skřehotavý (*Rana ridibunda*) je dalším kriticky ohroženým druhem, který by záměr žadatele výrazně zasáhl. V předmětné lokalitě i podle předloženého Biologického průzkumu tvoří stabilní rozmnožující se populaci. Není přípustné, aby byla jakýmkoliv způsobem poškozována či ohrožována stabilní populace kriticky ohroženého druhu.

- Vzhledem k tomu, že kriticky ohrožená zmije obecná (*Vipera berus*) se vyskytuje spíše v lokalitách nad 400 m n.m., je třeba tuto lokalitu jejího výskytu zachovat. Jak je uvedeno v Biologickém průzkumu, dojde k dočasné likvidaci i trvalému záboru jejího biotopu. V širším okolí je to zřejmě jediná lokalita jejího výskytu.
 - Čolek velký (*Triturus vulgaris*) a kuňka obecná (*Bombina bombina*) jsou uvedeny v Příloze II Směrnice o stanovištích (92/43/EHS) a jsou to druhy, u kterých v zájmu Společenství je vyžadováno vyhlášení zvláštních oblastí ochrany.
 - Ropucha krátkonohá (*Bufo calamita*), ropucha zelená (*Bufo viridis*), rosnička zelená (*Hyla arborea*), skokan štíhlý (*Rana dalmatina*) a ještěrka obecná (*Lacerta agilis*) jsou uvedeny Příloze IV Směrnice o stanovištích (92/43/EHS) jako druhy, které v zájmu Společenství vyžadují přísnou ochranu.
 - Ťuhák obecný (*Lanius collurio*) je uveden v Příloze I Směrnice o ptácích (79/409/EHS). Dle této směrnice druhy, uvedené v Příloze I, musí být předmětem zvláštních opatření, týkajících se ochrany jejich stanovišť, s cílem zajistit přežití těchto druhů a rozmnožování v jejich areálu rozšíření (Článek 4). Během realizace záměru žadatele nedojde pouze ke zničení stávajícího biotopu, ale vlivem pohybu techniky a s tím spojeným hlukem povede k rušení hnízdicího i přelétajícího ptactva i v širším okolí stavby. Navíc budou v souvislosti se stavbou z pozemků odstraněny veškeré keře a stromy (viz dokumentace „Změna využití území“ zpracovaná ing. arch. Miroslavem Pelclem a předložená žadatelem společně se žádostí), což není v souladu s návrhem opatření uvedených v Biologickém průzkumu. Zároveň je nutno upozornit, že i dle Biologického průzkumu dojde k nevratné likvidaci reprodukčního i trofického prostoru pro zde žijící druhy.
6. Pokud dojde k realizaci záměru žadatele, změní se charakter dotčených pozemků. Nyní jsou dotčené pozemky v různém stádiu sukcese. Tvoří je i několik mělkých mokřadů, které mají přírodní charakter. Jak je uvedeno i v Biologickém průzkumu, expoziční a hydrogeologické poměry napomáhají velmi široké valenci vhodných přírodních podmínek pro existenci řady druhů. V Biologickém průzkumu (v části „Stanovení podmínek pro přípravu změny a využití území“) je zmíněno, že následně dojde na pozemcích k biologické rekultivaci. Tato rekultivace bude spočívat v zatrávnění travní směsí pro louky a sekáním trávy 3x ročně. Spolu s úpravou reliéfu dojde k zásadní změně biotopu. Ze stanoviště, které je v širokém okolí jedinečné, se stane běžná kulturní louka.
 7. Popílkový stabilizát, jímž by měl být bývalý dobývací prostor mimo jiné zavážen, obsahuje celou škálu těžkých kovů a jiných závadných a nebezpečných sloučenin. Jeho ukládání na plochu pískovny bez řádné izolační vrstvy, která by oddělila propustné podloží pískovny od vlastního stabilizátu, považujeme za velice rizikové pro podzemní vody. Hladina podzemní vody se nachází v některých místech jen 2 m pod terémem. Přilehlé nádrže jsou zásobeny prakticky pouze touto podzemní vodou. Jakékoliv případné vyplavení stabilizátu do podzemní vody pak může vést k ohrožení zbývajících lokalit v pískovně, kde se vyskytují zvláště chráněné i jiné druhy živočichů vázané na vodní a mokřadní společenstva.
 8. Předpokládaná délka realizace záměru žadatele uvedená v dokumentaci „Změna využití území“ zpracované ing. arch. Miroslavem Pelclem a předložené žadatelem společně se žádostí je 60 měsíců, což znamená, že kromě zničení stávajících biotopů na pozemcích určených k realizaci záměru bude stavební činností po dobu minimálně 5 let docházet k zásadnímu rušení živočichů žijících v okolí.
 9. Ač předložený Biologický průzkum navrhuje jistá kompenzační opatření, žadatel jejich konkrétní podobu nepředložil. Bez zpracovaného projektu pro vybudování náhradních stanovišť, vyrovnání majetkových vztahů k pozemkům využitým k těmto opatřením

a zajištění následné péče o takto provedená kompenzační opatření, nelze podle našeho názoru vyslovit s udělením výjimky souhlas.

10. Lokalita podle našeho názoru splňuje podmínky pro zařazení do seznamu evropsky významných lokalit NATURA 2000, proto by neměl být povolen jakýkoliv zásah, který by ji degradoval, a to ani částečně. Rovněž i Biologický průzkum uvádí, že mokřady tohoto typu a s takto bohatou faunou obojživelníků jsou v rámci regionu i celé České republiky vzácné a patří k nejcennějším územím zasluhujícím nejvyšší stupeň ochrany. Proto se přikláníme spíše k tomu, aby celé území pískovny bylo vyhlášeno zvláště chráněným územím.
11. Zvýšený počet druhů živočichů vyjmenovaných v přílohách Směrnice o stanovištích (92/43/EHS), respektive Směrnice o ptácích (79/409/EHS) svědčí o faktu, že jde o lokalitu velmi kvalitní, kde přírodní procesy dosáhly určité fáze. Případné budování náhradních stanovišť spojené s transferem jedinců zvláště chráněných druhů by nepochybně bylo krokem, který by přírodní procesy vrátil několik let zpět, navíc s nejistým výsledkem, zda by se podařilo dosáhnout stejně kvalitního biotopu. V této souvislosti připomínáme, že v případě ptáků účinný transfer nelze provádět a konkrétně u krutihlava obecného by vytváření náhradních stanovišť bylo poměrně problematické.

Ze všech výše uvedených důvodů navrhuje, aby žádost žadatele byla krajským úřadem zamítnuta, neboť pro udělení výjimky ve smyslu ust. § 56 odst. 1) zákona o ochraně přírody a krajiny není dán zákonný důvod, když veřejný zájem na ochranu přírody a krajiny a zdravého životního prostředí převyšuje (a podle našeho názoru významně) zájem na zavezení a „rekultivaci“ bývalého dobývacího prostoru.

Zároveň důrazně apelujeme na krajský úřad, jakožto příslušný orgán ochrany přírody, aby důsledně a se vši zodpovědností posoudil komplexním způsobem všechny aspekty související s ochranou zvláště chráněných živočichů v uvedené oblasti (včetně mezinárodních závazků) a ze svých pozic hájil veřejný zájem spočívající v ochraně přírody a krajiny a životního prostředí před jinými (více či méně subjektivními) zájmy,

Současně – vzhledem k výše uvedené argumentaci neustálému a alarmujícímu úbytku nezastavěné půdy (včetně zemědělské), a tím ke stále se zmenšujícímu prostoru pro přirozený vývoj především živočišných druhů – se domníváme, že předmětná lokalita vyžaduje ochranu, a proto požadujeme, aby toto vyjádření bylo považováno mimo jiné za podnět na zajištění její ochrany např. vyhlášením území za přírodní památku či přírodní rezervaci

Součástí tohoto vyjádření je petice občanů vyjadřující naprosto jednoznačný postoj veřejnosti k dané záležitosti - nesouhlas se záměrem žadatele a podporu zachování ochrany zvláště chráněných živočichů.

Josef Keller
starosta obce Ledce